

TYMCZASOWE CELE OCHRONY DLA OBSZARU NATURA 2000 DOLINA BIEBRZY PLH200008

L.p.	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony ¹	Cel ochrony	Uwagi
1.	2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska 35 ha z uwzględnieniem procesów naturalnych.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 48,7 ha. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016) Celem ochrony jest utrzymanie 35 ha stabilnej powierzchni siedliska, w tym 30 ha w granicach Biebrzańskiego Parku Narodowego (dalej BbPN).
		Gatunki charakterystyczne	Występowanie 4 i więcej gatunków charakterystycznych (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie co najmniej 60% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012). Dotyczy powierzchni siedliska znajdującej się w granicach BbPN (30 ha stanowi 60% powierzchni siedliska w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy).
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Pokrycie podrostów drzew i krzewów do 40% (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie co najmniej 60% oraz utrzymanie lub osiągnięcie	Oznacza sumaryczne pokrycie drzew i krzewów w poszczególnych warstwach roślinności. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).

			oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Pokrycie do 1% (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie co najmniej 60% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Obce gatunki inwazyjne	<p>Jeden gatunek z pokryciem do 5% w płacie siedliska (U1)</p> <p>Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie 60% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).</p> <p>Inwazyjnym gatunkiem obcym jest konyza kanadyjska <i>Erigeron canadensis</i>, która jest na tyle szeroko rozpowszechniona, że zwalczanie jej na małej powierzchni nie przyniesie należytego efektu.</p>
		Występowanie procesów eolicznych	<p>Ślady dawnych procesów eolicznych (np. dawne pagórki fitogeniczne, mniejsze wydmy porośnięte krzewami)</p> <p>Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie 60% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).</p> <p>Niemożliwe jest osiągnięcie stanu FV z uwagi na stabilizację wydm i brak aktywnych procesów eolicznych.</p>

			obszarze.	
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1) 70% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie lub poprawę aktualnego stanu poszczególnych wskaźników oraz zasięgu siedliska. Niemożliwe jest osiągnięcie właściwego stanu (FV) ze względu na brak procesów eolicznych kształtujących ten typ siedliska. Jedynie w dwóch płatach siedliska występują czynne procesy eoliczne w pozostałych stwierdzono ślady dawnych procesów eolicznych lub ich brak. Większość płatów zlokalizowana jest w obrębie wydm już utrwalonych.
2.	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>, <i>Potamion</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 250 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 254,7 ha, w tym 179 ha w granicach BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016)
		Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk	Duża różnorodność fitocenotyczna zbiorowisk, obecne nymfeidy i elodeidy; albo brak nymfeidów lub elodeidów lub obecne obie grupy, ale wówczas w zbiorowiskach elodeidów obecność rogatka sztywnego <i>Ceratophyllum demersum</i> więcej niż 25%. Pleustofity drobne obecne lub nie - jeśli obecne to $\geq 50\%$ pokrycia powierzchni (FV-U1)	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012). W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy 46 płatów siedliska, spośród 204 stwierdzonych, nie miało oceny wskaźnika. Wskaźnik dotyczy 135 płatów (w tym 104 w granicach BbPN), które stanowią 66% stanowisk w obszarze. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).

			Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie co najmniej 66% stanowisk siedliska w obszarze.	
	Gatunki wskazujące na degenerację siedliska	Brak gatunków obcych i inwazyjnych (dopuszcza się obecność moczarki kanadyjskiej <i>Elodea canadensis</i>) (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie co najmniej 76% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012). W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO spośród 204 stwierdzonych płatów siedliska 47 nie miało oceny wskaźnika. Wskaźnik dotyczy 157 płatów (w tym 124 w granicach BbPN), które stanowią 76% stanowisk w obszarze. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).	
	Barwa wody	Słabo zielona, słabo przezroczysta, brązowawo-przezroczysta lub o wyraźnie zielone zabarwienie (FV-U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie co najmniej 68% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012). W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO spośród 204 stwierdzonych płatów siedliska 64 nie miało oceny wskaźnika. Wskaźnik dotyczy 140 płatów (w tym 115 w granicach BbPN), które stanowią 68% stanowisk w obszarze. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).	
	Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	<wartość niższa lub równa 600 $\mu\text{S cm}^{-1}$ lub wartość 600-899 $\mu\text{S cm}^{-1}$ (FV-U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie co najmniej 52% stanowisk	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012). W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO spośród 204 stwierdzonych płatów siedliska 96 nie miało oceny wskaźnika. Wskaźnik dotyczy 108 płatów (w tym 85 w granicach BbPN), które	

			siedliska w obszarze.	stanowią 52 % stanowisk w obszarze. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Przezroczystość wody	Widzialność krążka Secchiego 1,0 m-2,5 m (U1) Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie co najmniej 66% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012). W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO spośród 204 stwierdzonych płatów siedliska 69 nie miało oceny wskaźnika. Wskaźnik dotyczy 135 płatów (w tym 115 w granicach BbPN), które stanowią 66 % stanowisk w obszarze. Wskaźnik ten uzyskał oceny U1/U2 (brak oceny FV) w płatach siedliska. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie co najmniej niezadawalającym (U1) 70% stanowisk siedliska w obszarze.	Obecna ocena siedliska to U1/U2 na co decydujący wpływ miały obniżone oceny wskaźnika przezroczystości. Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie lub podniesienie aktualnego stanu wskaźników. Niemożliwe jest osiągnięcie właściwego stanu (FV) ze względu na obniżone oceny wskaźnika przezroczystości. Parametr dotyczy 141 płatów (w tym 116 w granicach BbPN), które stanowią 70% stanowisk w obszarze. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
3.	3270 Zalewane muliste brzegi rzek	Powierzchnia siedliska	Nie określa się.	Przedmiot ochrony wymaga uzupełnienie stanu wiedzy niezbędnej do przeprowadzenia oceny stanu ochrony siedliska i zaplanowania
		Wskaźniki specyficznej		

Comment [PR1]: Argumentacja dlaczego nie można uzyskać wyższej oceny dla tego wskaźnika jest trochę samo zapętleniem – sens tego zapisu jest „nie można uzyskać lepszej przezroczystości wody ponieważ woda nie jest przezroczysta”

Comment [AH2R1]: Uwzględniono uwagę i wykreślono wyjaśnienie, reszta pozostaje bez zmian. Wskaźnik zależy ściśle od procesów naturalnych.

		struktury i funkcji		działań ochronnych. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
4.	6120* Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska co najmniej 90 ha z uwzględnieniem procesów naturalnych.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 107,9 ha. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Celem ochrony jest utrzymanie 90 ha stabilnej powierzchni siedliska, w tym 49 ha w granicach BbPN.
		Gatunki charakterystyczne	Występują co najmniej 2 do 5 gatunków roślin naczyniowych spośród gatunków charakterystycznych (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 70% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO stwierdzono 49 płątów siedliska w obszarze. Wskaźnik dotyczy 34 płątów (w tym 24 w granicach BbPN), które stanowią 70% stanowisk w obszarze. Niemożliwe jest osiągnięcie stanu FV ze względu na zubożenie florystyczne, niewielką powierzchnię płątów oraz izolację regionalną. Spośród 49 płątów jedynie 7 uzyskało ocenę FV. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Brak lub niewielkie pokrycie drzew i krzewów poniżej 10% powierzchni, występujących sporadycznie i w znacznym rozproszeniu Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 70% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30%	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Wskaźnik dotyczy 34 płątów (w tym 24 w granicach BbPN), które stanowią 70% stanowisk w obszarze. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).

Comment [PR3]: Była już uwaga o uzasadnieniu dlaczego nie można uzyskać oceny FV – zmieniono w jednym miejscu (siedlisko 3150) – nie zmieniono w innych. Przypominam, że uwaga do zapisu w jednym miejscu odnosi się do wszystkich tego typu zapisów w innych miejscach. Jeżeli brak jest wiedzy w zakresie braku możliwości osiągnięcia stanu FV to sugeruje zawrzeć to w uwagach.

Comment [AH4R3]: Uwagę uwzględniono. Płaty reprezentujące siedlisko 6120 w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy są zubożone florystycznie, na 49 płątów jedynie 7 uzyskało ocenę FV. Wyjaśnienie zawarto w uwagach.

			stanowisk siedliska w obszarze.	
	Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Obecny jeden lub dwa gatunki, występujące w rozproszeniu Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 70% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Wskaźnik dotyczy 34 płątów (w tym 24 w granicach BbPN), które stanowią 70% stanowisk w obszarze. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).	
	Obce gatunki inwazyjne	Brak gatunków inwazyjnych (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 70% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Wskaźnik dotyczy 34 płątów (w tym 24 w granicach BbPN), które stanowią 70% stanowisk w obszarze. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).	
	Struktura przestrzenna płątów muraw	Płąty siedliska przynajmniej w obrębie 70% stanowisk występują w mozaice przestrzennej ze zbiorowiskami półnaturalnymi powiązаныmi ekologicznie (murawy szczytlichowe, murawy bliźniczkowe, łąki świeże, skraje lasów itp.) – U1.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010) po modyfikacji wynikającej z lokalnych uwarunkowań.	

		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1) 70% stanowisk siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) w obrębie 30% stanowisk siedliska w obszarze.	Siedlisko reprezentowane w obszarze przez zbiorowiska muraw ze związku <i>Koelerion glaucae</i> . Obecna ocena U1/U2 uwarunkowana jest znacznym rozproszeniem oraz izolacją niewielkich płatów. Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie lub podniesienie aktualnego stanu wskaźników. Niemożliwe jest osiągnięcie stanu FV.
5.	6210* Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska 2,3 ha z uwzględnieniem procesów naturalnych.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 3,61 ha. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Celem ochrony jest utrzymanie 2,3 ha stabilnej powierzchni siedliska, w tym 1,5 ha w granicach BbPN.
		Gatunki charakterystyczne	Występuje >5 -2 gatunków roślin naczyniowych spośród gatunków charakterystycznych (FV-U1) Utrzymanie oceny FV/U1 wskaźnika w obrębie 64% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 36% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Pokrycie drzew i krzewów od 10 do 25% (U1). Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 64% oraz osiągnięcie oceny U1	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

			wskaźnika w obrębie 36% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Obecne 1-2 gatunki, występujące w rozproszeniu Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 64% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 36% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Obce gatunki inwazyjne	Brak gatunków inwazyjnych (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 64% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 36% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1) 64% oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) 36% powierzchni siedliska w obszarze.	Siedlisko reprezentowane w obszarze przez kadłubowe zbiorowiska nawapiennych muraw z klasy <i>Festuco-Brometea</i> . Obecna ocena U1 uwarunkowana jest zubożeniem florystycznym (wynikającej także z niewielkiej powierzchni płatów siedliska oraz izolacji regionalnej). Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie aktualnego stanu wskaźników. Niemożliwe

				jest osiągnięcie stanu FV ze względu na zubożenie florystyczne, niewielką powierzchnię płatów oraz izolację regionalną.
6.	6230* Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardetalia</i> – płaty bogate florystycznie)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 30 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 42,19 ha, w tym 33,46 ha poza granicami BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Celem ochrony jest utrzymanie 30 ha stabilnej powierzchni siedliska, w tym 8,5 ha w granicach BbPN.
		Gatunki charakterystyczne	Występuje >6 -4 gatunków charakterystycznych i wyróżniających (FV-U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 70% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <20% Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 70% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

		<p>Obce gatunki inwazyjne</p>	<p>Brak gatunków inwazyjnych (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 70% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).</p>
		<p>Ekspansja krzewów i podrostu drzew</p>	<p>Pokrycie warstwy B od 10(25)-(40)50% (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 w obrębie 70% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).</p>
		<p>Struktura przestrzenna płatów siedliska</p>	<p>Płaty siedliska o zróżnicowanej wielkości od zwartych i rozległych poprzez niewielkie powierzchniowo wykształcone w obrębie wyniesień mineralnych pośród bagien, lasów lub wyniesień na terasie zalewowej rzeki Narwi, występujące w mozaice przestrzennej ze zbiorowiskami półnaturalnymi (torfowiska alkaliczne, łąki świeże, łąki selernicowe, łąki</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).</p>

			wilgotne, skraje lasów itp.) – U1.	
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie co najmniej niezadawalającym (U1) 70% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie lub podniesienie aktualnego stanu wskaźników.
7.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 450 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 704,75 ha i znajduje się w całości w granicach BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Powierzchnia siedliska w granicach parku może ulec zmianie po weryfikacji zasięgu siedliska w ramach przygotowania Planu Ochrony BbPN.
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	Średni stopień fragmentacji siedliska (U1) Utrzymanie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 65% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 35% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Gatunki typowe	Występuje $\geq 5 - 3$ gatunków charakterystycznych i są obecne gatunki wyróżniające (≥ 3) dla związku <i>Molinion</i> (FV-U1)	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).

			Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 65% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 35% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Gatunki dominujące	<p>Obecne gatunki dominujące (pokrycie powyżej 50%), dominują gatunki łąkowe charakterystyczne dla klasy <i>Molinio-Arrhenatheretea</i> (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 65% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 35% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Obce gatunki inwazyjne	<p>Brak gatunków inwazyjnych (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 70% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Gatunki ekspansywne o pokryciu do 30% (U1)	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).

			Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 65% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 35% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	<p>Pokrycie krzewów i podrosty drzew 5-20% (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 65% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 35% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie co najmniej niezadawalającym (U1) 65% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) w obrębie 35% powierzchni siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie lub podniesienie aktualnego stanu wskaźników. Niemożliwe jest osiągnięcie właściwego stanu (FV) ze względu na zubożenie florystyczne części płatów, wykształconych na glebach potorfowych.
8.	6430 Ziolorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziolorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Powierzchnia siedliska	Nie określa się.	Siedlisko nie inwentaryzowane w ramach przygotowywania PZO dla obszaru Natura 2000 Dolina Biebrzy. Wymaga weryfikacji występowania w obszarze i uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, w celu przeprowadzenia oceny stanu ochrony i
		Wskaźniki specyficznej struktury i funkcji		

				zaplanowania działań ochronnych.
9.	6440 Łąki selernicowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 65 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 73,4 ha. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Celem ochrony jest utrzymanie 65 ha stabilnej powierzchni siedliska, w tym 47 ha w granicach BbPN. Powierzchnia siedliska w granicach parku może ulec zmianie po weryfikacji zasięgu siedliska w ramach przygotowania Planu Ochrony BbPN.
		Procent powierzchni zajęty przez siedlisko	Powyżej 40% (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 80% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	Brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna, wynikająca głównie z naturalnego ukształtowania dna doliny (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 80% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).

		<p>Gatunki charakterystyczne</p> <p>Co najmniej 2 gatunki charakterystyczne (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).</p> <p>Spośród stwierdzonych w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy 13 płatów jedynie 2 płaty osiągnęły ocenę FV. Z uwagi na zubożenie florystyczne płatów nie jest możliwe osiągnięcie oceny FV. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).</p>
		<p>Gatunki dominujące</p> <p>Wśród dominantów zwykle jeden z gatunków charakterystycznych lub wyróżniających, obok gatunków łąkowych współdominują gatunki innych siedlisk (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).</p>
		<p>Obce gatunki inwazyjne</p> <p>Brak gatunków inwazyjnych (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 80% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).</p>

			wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Pojedyncze gatunki ekspansywne, ich łączny udział 10-30%, wśród nich główne gatunki łąkowe (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	<p>Pojedyncze wystąpienia w runi <1% (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1) 80% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie lub podniesienie aktualnego stanu wskaźników. Niemożliwe jest osiągnięcie właściwego stanu (FV) ze względu na obniżoną wartość wskaźników gatunki dominujące i gatunki ekspansywne.

10.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 64 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 92 ha, w tym 63,8 ha poza granicami BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Celem ochrony jest utrzymanie 64 ha stabilnej powierzchni siedliska, w tym 11 ha w granicach BbPN. Powierzchnia siedliska w granicach BbPN może ulec zmianie po weryfikacji zasięgu siedliska w ramach przygotowania Planu Ochrony parku.
		Gatunki charakterystyczne	W przypadku <i>Arrhenatheretum elatioris</i> 3-4 gatunki charakterystyczne dla siedliska, dla zb. <i>Poa pratensis</i> - <i>Festuca rubra</i> 2 gatunki (U1) Utrzymanie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 70% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012). Z uwagi na zubożenie florystyczne płatów nie jest możliwe osiągnięcie oceny FV. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Gatunki dominujące	Silna dominacja (>50%) gatunków typowych dla łąk świeżych (U1) Utrzymanie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 70% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).

		<p>Obce gatunki inwazyjne</p> <p>Brak lub pojedyncze osobniki gatunków o niskim stopniu inwazyjności, tj. niezagrażające różnorodności biologicznej (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 70% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		<p>Gatunki ekspansywne roślin zielnych</p> <p>Brak gatunków silnie ekspansywnych i łączne pokrycie gatunków ekspansywnych <20% (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 70% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		<p>Ekspansja krzewów i podrostu drzew</p> <p>Łączne pokrycie w płacie <1% (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 70% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).

Comment [PR5]: Była już uwaga o odnoszeniu się do transektu – zmieniono w jednym miejscu (siedlisko 2330) – nie zmieniono w innych. Przypominam, że uwaga do zapisu w jednym miejscu odnosi się do wszystkich tego typu zapisów w innych miejscach.

Comment [AH6R5]: Uwagę uwzględniono i zapis poprawiono

			wskaźnika w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadowolającym (U1) 70% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadowolającego (U1) w obrębie 30% powierzchni siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie lub podniesienie aktualnego stanu wskaźników. Niemożliwe jest osiągnięcie właściwego stanu (FV) ze względu na obniżoną wartość wskaźnika gatunki charakterystyczne.
11.	7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 2,5 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Stwierdzono 1 płat siedliska o powierzchni 2,8 ha. Siedlisko reprezentowane w obszarze przez zubożony mszar kępkowo-dolinkowy <i>Eriophorum vaginatum</i> – <i>Sphagnum fallax</i> , które wykształciło się w międzywydmowym obniżeniu w obrębie kompleksu leśnego zlokalizowanego na zachód od miejscowości Nowa Wieś poza granicami BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Gatunki charakterystyczne	Występują co najmniej 2 gatunki torfowców i 2 gatunki roślin naczyniowych spośród gatunków charakterystycznych (U1) Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

		<p>Pokrycie i struktura gatunkowa torfowców</p>	<p>Całkowite pokrycie torfowców w przedziale 20-50%, w tym udział gatunków najbardziej typowych od 5 do 40% (U1)</p> <p>Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).</p>
		<p>Obce gatunki inwazyjne</p>	<p>Brak gatunków inwazyjnych (FV)</p> <p>Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).</p>
		<p>Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych</p>	<p>Gatunki ekspansywne zajmują < 5% pokrycia (U1)</p> <p>Utrzymanie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).</p>
		<p>Odpowiednie uwodnienie</p>	<p>Poziom wody mierzony w piezometrze -10-30 cm poniżej powierzchni torfowiska (U1)</p> <p>Osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).</p> <p>Przy ew. braku możliwości podjęcia działań ochrony czynnej osiągnięcie celu uzależnione od warunków klimatycznych.</p>

		<p>Struktura powierzchni torfowiska (obecność dolinek i kęp)</p>	<p>Występowanie mszaru kępkowo-dolinkowego <i>Eriophorum vaginatum</i> – <i>Sphagnum fallax</i> (U2)</p> <p>Osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).</p> <p>Zubożony florystycznie mszar zakwalifikowany jako zbiorowisko <i>Eriophorum vaginatum</i>-<i>Sphagnum fallax</i> o strukturze kępkowo-dolinkowej, gdzie kępy budowane są przez wełniankę pochwowatą <i>Eriophorum vaginatum</i> a w dolinkach dominuje <i>Sphagnum fallax</i>. Na kępkach spotyka się <i>Sphagnum magellanicum</i>, żurawinę błotną <i>Vaccinium oxycoccus</i> i gatunki charakterystyczne dla boru bagiennego – bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>, borówkę bagienną <i>Vaccinium uliginosum</i>. Siedlisko jest niestabilne, wrażliwe na wahania poziomu wód gruntowych i reagujące znaczącymi zaburzeniami. Zagrożeniem dla takiego siedliska są długotrwałe susze i zmniejszenie opadów, skutkujące znaczącym obniżeniem poziomu wody gruntowej na torfowisku, umożliwiającym wkraczanie drzew i krzewów, mineralizację wierzchniej warstwy torfu, ekspansję trzęślicy modrej (<i>Molinia caerulea</i>), w konsekwencji pogorszeniem struktury i funkcji siedliska. Zagrożenie o oddziaływaniu na siedlisko dużym, uwarunkowanym zmianami klimatu, które mogą mieć znaczący wpływ na osiągnięcie celu. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).</p>
		<p>Pozyskanie torfu</p>	<p>Brak pozyskiwania torfu (FV).</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).</p>

		Melioracje odwadniające	Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych (FV).	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Obecność krzewów i podrostu drzew	Pokrycie drzew < 10%, krzewów poniżej 30%. Akceptowany znaczny udział <i>Ledum palustre</i> nie prowadzący do wyraźnej sukcesji w kierunku boru bagiennego (FV) Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 90% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadowolającym (U1) 90% powierzchni siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie lub podniesienie aktualnego stanu wskaźników. Niemożliwe jest osiągnięcie stanu właściwego (FV) ze względu na przesuszenie będące konsekwencją zmian klimatycznych (suszy) oraz zubożenie florystyczne.
12.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 80 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 95,4 ha, w tym 79,1 ha w granicach BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Gatunki charakterystyczne	Występuje ≥6 -4 gatunków charakterystycznych lub mniej, lecz pokrycie gatunków charakterystycznych w płacie 20-50% (FV-U1)	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).

			Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Gatunki dominujące	Brak wyraźnych dominantów, udział gatunków charakterystycznych dla siedliska 7140 i innych mniej więcej równy (U1). Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Pokrycie i struktura gatunkowa mchów	Całkowite pokrycie mchów w przedziale 20-50% lub całkowite pokrycie mchów ponad 50%, ale mchy torfowce zajmują poniżej 50% całkowitej powierzchni porośniętej przez wszystkie gatunki mchów (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15%	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).

			powierzchni siedliska w obszarze.	
		Obce gatunki inwazyjne	Brak obcych gatunków inwazyjnych (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 85% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Zajmują do 5% powierzchni (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Obecność krzewów i podrostu drzew	Udział mniejszy niż 15% (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Stopień uwodnienia	Poziom wody mierzony w piezometrze wynosi $\geq 10-20$	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w

		cm poniżej powierzchni torfowiska (FV-U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.	metodyce GIOŚ (Mróz 2012). Przy ew. braku możliwości podjęcia działań ochrony czynnej osiągnięcie celu uzależnione od warunków klimatycznych.
	Pozyskanie torfu	Brak pozyskiwania torfu (FV).	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
	Melioracje odwadniające	Sieć rowów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury w niewielkim stopniu oddziałuje na warunki wodne torfowiska (U1) Utrzymanie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
	Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1) 85% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) w obrębie 15% siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie lub podniesienie aktualnego stanu wskaźników. Niemożliwe jest osiągnięcie stanu właściwego (FV) ze względu na przesuszenie będące konsekwencją zmian klimatycznych (suszy).

13.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 3500 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 4135,8 ha, w tym 3660 ha w granicach BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Powierzchnia siedliska w granicach parku może ulec zmianie po weryfikacji zasięgu siedliska w ramach przygotowania Planu Ochrony BbPN.
		Gatunki charakterystyczne	<p>Występuje 4-8 gatunków charakterystycznych, lub pokrycie gatunków charakterystycznych w płacie 20-50% (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Gatunki dominujące	<p>Brak wyraźnych dominantów, udział gatunków charakterystycznych dla siedliska 7230 i innych mniej więcej równy (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).

			obszarze.	
		Pokrycie i struktura gatunkowa mchów	<p>Całkowite pokrycie mchów $\geq 50\%$-20%, mchy brunatne zajmują powierzchnię $\geq 70\%$-20% całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki mchów (FV-U1)</p> <p>Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Obce gatunki inwazyjne	<p>Brak obcych gatunków inwazyjnych (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 85% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Gatunki ekspansywne zajmują do 5% powierzchni (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).</p> <p>W przypadku podjęcia działań ochronnych, osiągnięcie celu uzależnione jest również od warunków klimatycznych.</p>

			obszarze.	
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	<p>Udział krzewów i podrostu drzew mniejszy niż 15% (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Stopień uwodnienia	<p>Poziom wody mierzony w piezometrze wynosi - \geq 2-10 cm powyżej lub 10-20 cm poniżej powierzchni torfowiska (FV-U1)</p> <p>Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).</p> <p>Przy ew. braku możliwości podjęcia działań ochrony czynnej osiągnięcie celu uzależnione od warunków klimatycznych.</p>
		Pozyskanie torfu	Brak pozyskiwania torfu (FV).	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).
		Melioracje odwadniające	Sieć rowów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury w niewielkim stopniu oddziałuje na warunki wodne torfowiska (U1)	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2012).

			Utrzymanie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1) 80% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez utrzymanie lub podniesienie aktualnego stanu wskaźników. Niemożliwe jest osiągnięcie stanu właściwego (FV) ze względu na przesuszenie będące konsekwencją zmian klimatycznych (suszy).
14.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 640 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 749,9 ha, w tym 666,9 ha w granicach BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Powierzchnia siedliska w granicach parku może ulec zmianie po weryfikacji zasięgu siedliska w ramach przygotowania Planu Ochrony BbPN.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Typowa właściwa dla siedliska przyrodniczego (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 80% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2015).

		<p>Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie</p>	<p>Sporadyczny udział obcych gatunków inwazyjnych (np. <i>Impatiens parviflora</i>, <i>Symphoricarpos albus</i>) w podszybie i runie (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2015).</p>
		<p>Ekspansywne gatunki rodzime w runie</p>	<p>Występują pojedynczo (powyżej 1%, lecz nie więcej niż 5% pokrycia w płacie)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2015).</p>
		<p>Struktura pionowa i przestrzenna roślinności</p>	<p>Jednolity stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika</p>	<p>Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2015). Do osiągnięcia w perspektywie 20-40 lat w zależności od wieku drzewostanu.</p>

			w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)	<10% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 85% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2015). Do osiągnięcia w perspektywie 20-40 lat w zależności od wieku drzewostanu.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Pojedyncze, nie reagujące na luki lub też w lukach, lecz z licznymi śladami zgrzyzania przez zwierzynę płową (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2015).
		Gatunki obce w drzewostanie	Udział gatunków obcych w drzewostanie <1% i nie odnawiające się (FV)	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2015).

			Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 85% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	10-20 m ³ /ha (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2015). Do osiągnięcia w perspektywie 40 lat. Jest to proces rozłożony w czasie, zależny od dynamiki roślinności, starzenia się drzew i tym samym zwiększania zasobów martwego drewna.
		Martwe drewno wielkowymiarowe	3-5 szt./ha (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2015). Do osiągnięcia w perspektywie 40 lat. Jest to proces rozłożony w czasie, zależny od dynamiki roślinności, starzenia się drzew i tym samym zwiększania zasobów martwego drewna.
		Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	Brak zniekształceń (FV) Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 85% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2015).

			obszarze.	
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1) 85% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) w obrębie 15% powierzchni siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników. Osiągnięcie właściwego stanu (FV) jest możliwe, ale dopiero w dłuższej perspektywie czasowej (>50 lat). Z uwagi na stosunkowo krótki, jak na rozwój ekosystemu leśnego, okres obowiązywania ochrony ścisłej w granicach BbPN, struktura i funkcja ekosystemu nie powróciły jeszcze do stanu naturalnego.
15.	91D0* Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>, <i>Pino mugo-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzozowo sosnowe bagienne lasy borealne	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 2100 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 2585,4 ha, w tym 2216,3 ha w granicach BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Powierzchnia siedliska w granicach parku może ulec zmianie po weryfikacji zasięgu siedliska w ramach przygotowania Planu Ochrony BbPN.
		Gatunki charakterystyczne	W płatach siedliska występuje >60 -30% z listy gatunków charakterystycznych dla danego podtypu siedliska (z uwzględnieniem specyfiki regionalnej) (FV-U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

			obszarze.	
		Gatunki dominujące	<p>We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe, przy czym zaburzone są relacje ilościowe (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Inwazyjne gatunki obce w runie	<p>Brak obcych gatunków w runie (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 80% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Brak lub obecne, lecz najwyżej 1 gatunek (nie bardzo silnie ekspansywny (FV-U1)</p> <p>Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 75% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 25% powierzchni siedliska w</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

		obszarze.	
	Uwodnienie	<p>Osiągnięcie oceny U1 (stan lekkiego przesuszenia) z uwzględnieniem możliwych do zastosowania zabiegów ochrony czynnej oraz naturalnych procesów</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Wiek drzewostanu	<p><20% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 80% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Do osiągnięcia w perspektywie 40 lat. Jest to proces rozłożony w czasie, zależny od dynamiki roślinności i starzenia się drzew.
	Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Siedlisko bez gatunków obcych geograficznie. Obecne co najwyżej pojedyncze egzemplarze nie wskazujące na ekspansję (FV)	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

			Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 80% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	
	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie		<p>Siedlisko bez gatunków obcych ekologicznie. Obecne co najwyżej pojedyncze egzemplarze nie wskazujące na ekspansję (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 80% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Martwe drewno leżące lub stojące > 3m długości i 30 cm grubości		<p>Martwe drewno 1-3 szt./ha (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 75% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Prognozuje się osiągnięcie wskaźnika udziału martwego drewna >1-3 szt./ha w perspektywie 40 lat.

	Występowanie mchów torfowców	<p>Obniżone pokrycie albo różnorodność gatunkowa (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 75% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika zależne od procesów naturalnych.
	Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	<p>Brak śladów zniszczenia runa i gleby (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 80% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Inne zniekształcenia	<p>Brak lub występują, lecz mało znaczące (FV-U1)</p> <p>Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 75% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadowolającym (U1) 80% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników, jeśli pozwolą na to naturalne procesy. Niemożliwe

			niezadowalającego (U1) w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze.	jest osiągnięcie właściwego stanu (FV) siedliska ze względu na przesuszenie wywołane zmianami klimatycznymi (susze).
16.	91E0 *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 29 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 37,3 ha, w tym 29,8 ha w granicach BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Powierzchnia siedliska w granicach parku może ulec zmianie po weryfikacji zasięgu siedliska w ramach przygotowania Planu Ochrony BbPN.
		Gatunki charakterystyczne	Kombinacja florystyczna typowa dla łągu (FV) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Gatunki dominujące	We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są naturalne stosunki ilościowe (nie ma dominacji facjalnej) (FV) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Do osiągnięcia w perspektywie 40 lat. Jest to proces rozłożony w czasie, zależny od dynamiki roślinności i starzenia się drzew.

			obszarze.	
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	<p>Gatunki obce geograficznie w drzewostanie <1% i nie odnawiające się (FV)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Inwazyjne gatunki obce w podszyciu i runie	<p>Więcej niż 1 gatunek, lub nawet 1 gatunek, jeżeli liczny (U1)</p> <p>Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	<p>Nie bardzo silnie ekspansywne; silnie ekspansywne, lecz nieograniczające różnorodności runa (FV-U1)</p> <p>Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22%</p>	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

			powierzchni siedliska w obszarze.	
		Martwe drewno	Zasoby martwego drewna odpowiadają jakościowo strukturze drzewostanu (są obecne całe martwe drzewa, a nie tylko gałęzie), a ilościowo są pomiędzy 3% a 10% zasobności drzewostanu (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Jest to proces rozłożony w czasie, zależny od wieku drzewostanu, starzenia się drzew i tym samym zwiększania zasobów martwego drewna. Prognozuje się osiągnięcie wskaźnika udziału martwego drewna pomiędzy 3% a 10% w perspektywie 40 lat.
		Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące > 3m długości i >50 cm średnicy)	Martwe drewno 1-3 szt./ha (U1) Osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Jest to proces rozłożony w czasie, zależny od wieku drzewostanu, starzenia się drzew i tym samym zwiększania zasobów martwego drewna. Prognozuje się osiągnięcie wskaźnika 1-3 szt./ha w perspektywie 40 lat.
		Reżim wodny	Dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu/zbiorowiska (FV)	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

			Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Wiek drzewostanu	<20% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Do osiągnięcia w perspektywie 40 lat. Jest to proces rozłożony w czasie, zależny od dynamiki roślinności i starzenia się drzew.
		Pionowa struktura roślinności	Naturalna, zróżnicowana (FV) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Tak, lecz pojedyncze (U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 78% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

			obszarze.	
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Brak zniszczeń (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 78% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Inne zniekształcenia	Brak zniszczeń (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 78% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1) 78% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) w obrębie 22% powierzchni siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników, jeśli pozwolą na to naturalne procesy. Osiągnięcie właściwego stanu (FV) jest możliwe, ale dopiero w dłuższej perspektywie czasowej (>40 lat). Z uwagi na stosunkowo krótki, jak na rozwój ekosystemu leśnego, okres obowiązywania ochrony ścisłej w granicach BbPN, struktura i funkcja ekosystemu nie powróciły jeszcze do stanu naturalnego.
17.	91I0* Ciepłolubna dąbrowa	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej	Powierzchnia siedliska w obszarze wynosi 29,5

			powierzchni 26 ha siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów.	ha, w tym 26,5 ha w granicach BbPN. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Gatunki charakterystyczne	Gatunki charakterystyczne dla rzędu <i>Quercetalia p.-p.</i> co najmniej 5% powierzchni płatu lub gatunki ciepłolubne pow. 10%, obecne gatunki charakterystyczne dla <i>Molinion</i> Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Gatunki dominujące	Dominują gatunki nie powodujące zakłóceń w strukturze siedliska lub współdominują gatunki ograniczające rozwój gatunków ciepłolubnych (FV-U1) Utrzymanie lub osiągnięcie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	Brak obcych gatunków inwazyjnych (FV) Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 90%	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

			stanowisk siedliska w obszarze.	
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brak rodzimych gatunków ekspansywnych roślin zielnych (FV) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Gatunki ciepłolubne	Udział gatunków ciepłolubnych powyżej 20% (FV) Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Leżące martwe drewno (leżanina)	Do 5% zasobności drzewostanu (FV) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Wiek drzewostanu	Drzewostan powyżej 50 lat (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

		obszarze.	
	Zwarcie podszytu	Zwarcie podszytu do 20% (FV) Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Zwarcie koron drzew	Zwarcie koron drzew 50-70% (FV) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Gatunki obce geograficznie i ekologicznie w drzewostanie	Brak lub udział znikomy (FV-U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Naturalne odnowienie	Odnowienie dębowe obecne, brak lub znikomy udział gatunków grądowych (FV) Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Obecność nasadzeń drzew	Brak, nieliczne zgodne z	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w

			siedliskiem (FV) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Zniekształcenie runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Brak zniekształceń (FV) Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Zniszczenia drzewostanów	Brak, pojedyncze (FV) Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie właściwym (FV) 90% stanowisk siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników.
18.	91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (Cladonio-Pinetum i chrobotkowa postać Peucedano-Pinetum)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni 17 ha siedliska.	Płaty siedliska w granicach BbPN zostały zweryfikowane w 2021 r. na potrzeby Planu Ochrony BbPN, powierzchnia siedliska w porównaniu z dokumentacją PZO z 2016 r. uległa zmianie. Łączna powierzchnia siedliska wynosi 26,3 ha, w tym 7,6 ha w BbPN (dane BbPN z 2021 r.) i 18,7 ha poza granicami BbPN (źródło: dokumentacja PZO (2016)).
		Charakterystyczna	80-100% lub 60-79%	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w

	kombinacja gatunków	wszystkich gatunków (FV-U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 60% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Udział procentowy siedliska w płacie	70-100% siedliska w płacie (FV) Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 60% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Obce gatunki inwazyjne	Brak obcych gatunków inwazyjnych (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 60% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
	Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Gatunki ekspansywne 0-10% pokrycia (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

			60% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	
		Występowanie i stan populacji chrobotków	Kondycja plech średnia, runo słabo płatowate (U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 60% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Ogólny stosunek pokrycia porostów i mchów do pokrycia roślin naczyniowych	Stosunek porostów i mchów do roślin naczyniowych - 70-80% :30-20%, w tym porosty od 40-do 60% (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 60% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Wiek drzewostanu	50-90 lat (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 60% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40%	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).

			powierzchni siedliska w obszarze.	
		Obecność drewna martwego na dnie lasu	Niewielka ilość drewna martwego z naturalnego opadu (U1) Utrzymanie lub osiągnięcie co najmniej oceny U1 wskaźnika w obrębie 60% oraz osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Gatunki obce w drzewostanie	Brak gatunków obcych (FV) Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 60% oraz osiągnięcie oceny U1 w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Występują, ale w małych ilościach; liczne lub całkowity brak (FV-U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 60% oraz osiągnięcie oceny U1 w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Obecność nasadzeń drzew	Brak (FV)	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w

			Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 60% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze	metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Przekształcenia związane z użytkowaniem	Słabe; średnie (FV-U1) Utrzymanie ocen FV/U1 wskaźnika w obrębie 60% oraz osiągnięcie oceny U1 w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010).
		Zniszczenia drzewostanów – wiatrołomy, gradacje owadów	Brak Utrzymanie lub osiągnięcie oceny FV wskaźnika w obrębie 60% oraz utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (Mróz 2010). Utrzymanie oceny FV wskaźnika zależne od procesów naturalnych.
		Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie niezadawalającym (U1) 60% powierzchni siedliska oraz osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1) w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze.	Celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników. Niemożliwe jest osiągnięcie właściwego stanu (FV) siedliska ze względu na naturalną eutrofizację siedliska skutkującą zwiększeniem udziału mszaków i roślin zielnych w runie i zanikaniem porostów.

19.	6216 haczykowiec (sierpowiec) błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Populacja	Nie określa się.	Przedmiot ochrony wymaga uzupełnienie stanu wiedzy niezbędnej do przeprowadzenia oceny stanu ochrony gatunku i zaplanowania działań ochronnych. W obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy haczykowiec błyszczący spotykany był stosunkowo często w płatach siedliska 7230 w Dolnym i Górnym Basenie doliny Biebrzy. Informacje o występowaniu gatunku w poszczególnych płatach znajdują się w kartach obserwacji siedliska 7230, lipiennika Loesela i skalnicy torfowiskowej oraz w zdjęciach fitosocjologicznych dokumentujących skład gatunkowy siedliska 7230 oraz siedlisk ww. gatunków. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Siedlisko		
20.	1437 leniec bezpodkwiatkowy <i>Thesium ebracteatum</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na 12 stanowiskach, w ilości co najmniej 150 000 osobników.	W obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy gatunek stwierdzono na 15 stanowiskach, z których większość znajduje się w granicach BbPN, a 2 stanowiska występują poza jego granicami. Liczebność populacji leńca na poszczególnych stanowiskach jest zróżnicowana, od 21 pędów do ponad 77 tys. pędów. Liczebność leńca w obszarze Dolina Biebrzy oszacowano na ok. 200 000 pędów. Jest to najliczniejsza populacja w kraju, skupiająca większość krajowych zasobów tego gatunku. Celem ochrony jest utrzymanie populacji gatunku na 12 stanowiskach w obszarze (w tym na 11 stanowiskach w granicach BbPN), gdzie gatunek ma największą szansę zachowania, na których liczebność populacji wyniosła >1000 osobników. Źródło

				danych: dokumentacja PZO (2016).
		Siedlisko	Utrzymanie siedliska gatunku w obszarze na poziomie oceny FV na 4 stanowiskach, osiągnięcie oceny FV na 5 stanowiskach i osiągnięcie co najmniej oceny U1 na 1 stanowisku.	Parametr stan ochrony siedliska został oceniony na 10 stanowiskach gatunku (w tym na 1 stanowisku poza granicami BbPN), dla 2 stanowisk zlokalizowanych w granicach BbPN parametr nie został określony. Źródło danych: Dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy ochrony	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy ochrony</i> na poziomie oceny FV w obszarze.	Źródło danych: Dokumentacja PZO (2016)
21.	1477 sasanka otwarta <i>Pulsatilla patens</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na 17 stanowiskach, w ilości co najmniej 2500 osobników (rozet).	W obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy sasankę otwartą stwierdzono na 32 stanowiskach (1 stanowisko zostało odnalezione w 2019 r., dane BbPN), Spośród nich 17 znajduje się w granicach BbPN. Liczebność populacji sasanki na stanowiskach w obszarze jest zróżnicowana, od pojedynczych rozet do 1957 rozet na najliczniejszym stanowisku. Na większości stanowisk stwierdzono pojedyncze rozety lub po kilka, na 8 stanowiskach powyżej 50 rozet. Liczebność populacji sasanki w obszarze określono na ok. 3200 rozet. Celem ochrony jest utrzymanie populacji gatunku na 17 stanowiskach w obszarze (w tym na 11 stanowiskach w granicach BbPN), gdzie gatunek ma największą szansę zachowania, na których liczebność populacji wyniosła ≥ 4 rozet (osobników). Źródło danych: dokumentacja

				PZO (2016)
		Siedlisko	Utrzymanie siedliska gatunku w obszarze na poziomie oceny FV na 7 stanowiskach, osiągnięcie oceny FV na 2 stanowiskach i utrzymanie oceny U1 na 8 stanowiskach.	Źródło danych: Dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy ochrony	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy ochrony</i> na poziomie oceny FV w obszarze.	Źródło danych: Dokumentacja PZO (2016).
22.	1528 skalnica torfowiskowa <i>Saxifraga hirculus</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na 5 stanowiskach, w ilości co najmniej 20 000 osobników.	Podczas inwentaryzacji skalnicy przeprowadzonej w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy w latach 2012-2013 gatunek został stwierdzony w Basenie Górnym doliny Biebrzy na 6 stanowiskach. Liczebność skalnicy w obszarze oszacowano na 16-17 tys. pędów. Biebrzańskie zasoby gatunku są aktualnie największymi w kraju. W latach 2020-2021 przeprowadzono monitoring stanu ochrony skalnicy torfowiskowej na 5 stanowiskach w obszarze, łączna liczebność skalnicy została oszacowana na 28 tys. pędów. Celem ochrony jest utrzymanie populacji gatunku na 5 stanowiskach w obszarze (w tym na 3 stanowiskach w granicach BbPN i 1 stanowisku na działkach własności BbPN poza granicami parku), gdzie gatunek ma największą szansę zachowania, na których liczebność populacji wyniosła >700 osobników. Źródło danych: Dokumentacja

				PZO (2016); Raport z monitoringu stanu ochrony skalnicy torfowiskowej i lipiennika Loesela w basenie górnym doliny Biebrzy w latach 2020-2021, dane BbPN.
		Siedlisko	Poprawa siedliska gatunku w obszarze do poziomu oceny U1 na 5 stanowiskach.	Źródło danych: Raport z monitoringu stanu ochrony skalnicy torfowiskowej i lipiennika Loesela w basenie górnym doliny Biebrzy w latach 2020-2021, dane BbPN.
		Perspektywy ochrony	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy ochrony</i> w obszarze co najmniej na poziomie oceny U1.	Źródło danych: Raport z monitoringu stanu ochrony skalnicy torfowiskowej i lipiennika Loesela w basenie górnym doliny Biebrzy w latach 2020-2021, dane BbPN.
23.	1902 obuwik pospolity <i>Cypripedium calceolus</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na co najmniej 23 stanowiskach, w ilości co najmniej 1500 osobników.	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy stwierdzono występowanie obuwika pospolitego w dolnym basenie doliny Biebrzy na 30 stanowiskach, w tym na 29 w granicach BbPN. Liczebność populacji była zróżnicowana i wahała się od 3 do 1159 pędów. W 2012 r. łącznie na wszystkich stanowiskach obuwika stwierdzono 3205 pędów/769 kęp. W 2021 r. w ramach przygotowywania operatu ochrony flory do Planu Ochrony BbPN przeprowadzono monitoring stanu ochrony obuwika pospolitego na stanowiskach w granicach parku. Spośród znanych wcześniej 29 stanowisk, potwierdzono występowanie gatunku na 24, na 5 stanowiskach nie stwierdzono gatunku, ponadto odnaleziono 2 nowe stanowiska oraz potwierdzono

				występowanie gatunku na 1 reintrodukowanym stanowisku. Liczebność populacji wahała się od 3 do 1088 pędów. W 2021 r. łącznie na wszystkich stanowiskach obuwika stwierdzono 2471 pędów/404 kęp Celem ochrony jest utrzymanie populacji gatunku na 23 stanowiskach w obszarze (w tym na 22 stanowiskach w granicach BbPN), gdzie gatunek ma największą szansę zachowania, na których liczebność populacji wyniosła ≥ 9 osobników. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016); Monitoring stanu ochrony obuwika pospolitego w 2021 r. wykonany w ramach operatu ochrony flory na potrzeby Planu Ochrony BbPN, dane BbPN.
		Siedlisko	Utrzymanie siedliska gatunku w obszarze na poziomie oceny U1 na 14 stanowiskach, poprawa siedliska gatunku do poziomu oceny U1 na 9 stanowiskach.	Źródło danych: Monitoring stanu ochrony obuwika pospolitego w 2021 r. wykonany w ramach operatu ochrony flory na potrzeby Planu Ochrony BbPN, dane BbPN; dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy ochrony	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy ochrony</i> na poziomie oceny U1 w obszarze.	Źródło: Monitoring stanu ochrony obuwika pospolitego w 2021 r. wykonany w ramach operatu ochrony flory na potrzeby Planu Ochrony BbPN, dane BbPN; dokumentacja PZO (2016).
24.	1903 lipiennik <i>Loesela Liparis loeselii</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na 9 stanowiskach, w ilości co najmniej 25 000 osobników.	W obszarze Dolina Biebrzy lipiennik Loesela został stwierdzony na 16 stanowiskach. Liczebność lipiennika w obszarze określono na 36000-37000 osobników, przy czym na poszczególnych stanowiskach liczebność

				wahała się od 1 do 23 000. Biebrzańskie populacje stanowią znaczącą część krajowych zasobów tego gatunku (ok. 50%). W latach 2020-2021 przeprowadzono monitoring stanu ochrony lipiennika Loesela na 9 stanowiskach na obszarze basenu górnego doliny Biebrzy, przy czym na poszczególnych stanowiskach liczebność wynosiła od 16 do 18 452 osobników. Łączna liczebność lipiennika została oszacowana na 30 800 pędów. Celem ochrony jest utrzymanie populacji gatunku na 9 stanowiskach (w tym na 8 stanowiskach w granicach BbPN), gdzie gatunek ma największą szansę zachowania, na których liczebność populacji wyniosła ≥ 35 osobników. Źródło danych: Dokumentacja PZO (2016); Raport z monitoringu stanu ochrony skalnicy torfowiskowej i lipiennika Loesela w basenie górnym doliny Biebrzy w latach 2020-2021, dane BbPN.
		Siedlisko	Utrzymanie siedliska gatunku w obszarze na poziomie oceny U1 na 6 stanowiskach, osiągnięcie oceny U1 na 3 stanowiskach.	Źródło danych: Raport z monitoringu stanu ochrony skalnicy torfowiskowej i lipiennika Loesela w basenie górnym doliny Biebrzy w latach 2020-2021, dane BbPN; dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy ochrony	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy ochrony</i> co najmniej na poziomie oceny U1 w obszarze.	Źródło: Raport z monitoringu stanu ochrony skalnicy torfowiskowej i lipiennika Loesela w basenie górnym doliny Biebrzy w latach 2020-2021, dane BbPN; dokumentacja PZO (2016).
25.	1032 skójka gruboskorupowa	Liczebność	Utrzymanie w obrębie 14 stanowisk liczebności co	W obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy skójka gruboskorupowa została stwierdzona na 14

<i>Unio crassus</i>		najmniej na poziomie 1 os. na m biegu rzeki.	stanowiskach. Zamieszkuje różne wody płynące. Na dnice rzek występuje w rozproszeniu. Najczęściej, na badanych stanowiskach, znajdowano pojedyncze osobniki lub, co najwyżej, grupki złożone z kilku osobników. W wodach rzeki Biebrzy i jej dopływów skójka nie tworzy tzw. ławic, czyli dużych zgrupowań mały. Wynika to z charakteru siedliska. Zgodnie z Monitorowaniem gatunków zwierząt GIOŚ (Makomaska-Juchiewicz 2010) oraz na podstawie danych z Raportu z prac terenowych wykonanych w ramach opracowania PZO (2016).
	Stan populacji	Utrzymanie niezadawalającej struktury wiekowej (brak młodych osobników, ale obecnych 3 lub więcej osobników w wieku rozrodczym) oraz struktury wielkości ciała (brak osobników z jednej lub dwu klas wielkości) na co najmniej 7 stanowiskach.	Zgodnie z Monitorowaniem gatunków zwierząt GIOŚ (Makomaska-Juchiewicz 2010).
	Zasiedlenie odcinka rzeki	Utrzymanie zasiedlenia siedliska na poziomie minimum 30% na co najmniej 7 stanowiskach.	Zgodnie z Monitorowaniem gatunków zwierząt GIOŚ (Makomaska-Juchiewicz 2010).
	Obecność antropogenicznych zmian w budowie koryta	Utrzymanie naturalnego koryta cieków lub wyłącznie niewielkie przekształcenia w korycie rzeki (miejscami ślady	Zgodnie z Monitorowaniem gatunków zwierząt GIOŚ (Makomaska-Juchiewicz 2010).

			regulacji) na wszystkich stanowiskach w obszarze.	
		Obecność punktowych źródeł zanieczyszczeń	Ograniczenie punktowych źródeł zanieczyszczeń w obrębie cieków, na których występują stanowiska, bądź ich dopływów znajdujących się powyżej stanowisk.	Zgodnie z Monitoringiem gatunków zwierząt GIOŚ (Makomaska-Juchiewicz 2010).
		Klasa czystości wody	Utrzymanie klasy czystości wody powyżej IV klasy na wszystkich stanowiskach gatunku w obszarze.	Zgodnie z Monitoringiem gatunków zwierząt GIOŚ (Makomaska-Juchiewicz 2010).
		Siedlisko	Utrzymanie niezadawalającego stanu siedlisk na wszystkich stanowiskach gatunku w obszarze. Koryto o szerokości 5-150 m; brzegi słabo ocienione <40% lub całkiem ocienione >80%, o głębokości <0,3 do 2 m, o urozmaiconym profilu	Zgodnie z Monitoringiem gatunków zwierząt GIOŚ (Makomaska-Juchiewicz 2010). Ocena U1 stanu siedlisk nie wynika z faktu, że wody na obszarze objętym inwentaryzacją, są w złej kondycji, ale przede wszystkim z tego, że nie są to siedliska optymalne dla skójki gruboskorupowej. Źródło danych: Raport z prac terenowych wykonanych w ramach opracowania PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> co najmniej na poziomie oceny U1 na wszystkich stanowiskach gatunku w obszarze.	Skójka gruboskorupowa wymaga ochrony ekosystemowej. Dotychczasowe metody ochrony należy określić jako dobre w odniesieniu do głównego koryta rzeki chronionego przez park narodowy. Obejmuje ono dużą część populacji skójki z obszaru Dolina Biebrzy. Skójki zasiedlające dopływy są

				znacznie bardziej narażone na niekorzystne zmiany w siedlisku, choćby na dostawę zanieczyszczeń wody. Pozostają też pod presją zabiegów hydrotechnicznych (np. zanik gatunku w Brzozówce). Źródło danych: Raport z prac terenowych wykonanych w ramach opracowania PZO (2016).
26.	1013 poczwarówka Geyera <i>Vertigo geyeri</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze.	Zgodnie z dokumentacją PZO wszystkie wskaźniki, parametry i ocena ogólna uzyskały ocenę XX. Dotychczasowe badania poczwarówek w obszarze miały charakter przyczynkowy, dlatego konieczne jest najpierw uzupełnienie stanu wiedzy, a następnie będzie możliwe określenie bardziej precyzyjnych celów. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Stan siedliska	Zachowanie bagiennego charakteru znanych stanowisk.	Dotychczas wykazano obecność gatunku na 2 stanowiskach w Dolinie Biebrzy. Zachowanie bagiennego charakteru stanowisk jest konieczne do utrzymania nie pogorszonego stanu siedlisk gatunku do czasu uzupełnienia stanu wiedzy. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
27.	1014 poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze.	Zgodnie z dokumentacją PZO wszystkie wskaźniki, parametry i ocena ogólna uzyskały ocenę XX. Dotychczasowe badania poczwarówek w obszarze miały charakter przyczynkowy, dlatego konieczne jest najpierw uzupełnienie stanu wiedzy, a następnie będzie możliwe określenie bardziej precyzyjnych celów. Źródło danych:

				dokumentacja PZO (2016)
		Stan siedliska	Zachowanie bagiennego charakteru znanych stanowisk.	Dotychczas wykazano obecność gatunku na 10 stanowiskach w Dolinie Biebrzy. Zachowanie bagiennego charakteru stanowisk jest konieczne do utrzymania nie pogorszonego stanu siedlisk gatunku do czasu uzupełnienia stanu wiedzy. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
28.	1016 poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i>	Stan populacji	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze.	Zgodnie z dokumentacją PZO wszystkie wskaźniki, parametry i ocena ogólna uzyskały ocenę XX. Dotychczasowe badania poczwarówek w obszarze miały charakter przyczynkowy, dlatego konieczne jest najpierw uzupełnienie stanu wiedzy, a następnie będzie możliwe określenie bardziej precyzyjnych celów. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Stan siedliska	Zachowanie bagiennego charakteru znanych stanowisk.	Dotychczas wykazano obecność gatunku na 4 stanowiskach w Dolinie Biebrzy. Zachowanie bagiennego charakteru stanowisk jest konieczne do utrzymania nie pogorszonego stanu siedlisk gatunku do czasu uzupełnienia stanu wiedzy. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
29.	1042 zalotka większa <i>Leucorhinia pectoralis</i>	Populacja	Utrzymanie co najmniej 10 stanowisk gatunku w obszarze.	W obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy gatunek został stwierdzony na 6 stanowiskach w środkowym basenie Biebrzy, na 15 stanowiskach w dolnym basenie oraz na 6 stanowiskach w dolinie Narwi (w rejonie Wizny) – łącznie na 27 stanowiskach, na

				których obserwowano terytorialne samce nad zbiornikami wodnymi. Na 10 stanowiskach, gdzie liczba osobników była większa od kilku, oceniono na transektach stan populacji i stan ochrony gatunku. Źródło: dokumentacja PZO (2016).
		Siedlisko	Utrzymanie stanu ochrony siedlisk na poziomie oceny FV na co najmniej 10 stanowiskach w obszarze.	źródło: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> na poziomie oceny FV w obszarze.	źródło: dokumentacja PZO (2016).
30.	1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Populacja	Utrzymanie gatunku na 6 stanowiskach w obszarze.	Rozród trzepli zielonej na terenie SOO Dolina Biebrzy został stwierdzony jedynie nad Narwią. Wylinki trzepli znajdowano na całym odcinku rzeki, gdzie SOO Dolina Biebrzy obejmuje oba brzegi Narwi, tzn. od miejscowości Łaś-Toczyłowo do miejscowości Łęg (inaczej: Kolonia Wizna) koło Niwkowa. Na odcinku tym wylinki znaleziono w 12 miejscach lub krótkich odcinkach brzegu. Zbiór wylinek przeprowadzono dla oceny stanu populacji na 6 odcinkach-stanowiskach. Źródło danych: Raport z prac terenowych wykonanych w ramach opracowania PZO (2016).
		Siedlisko	Utrzymanie stanu ochrony siedliska w obszarze na	Zastosowane wskaźniki i ich waloryzacja dają korzystny obraz stanu siedliska trzepli zielonej.

			poziomie oceny FV na 6 stanowiskach.	Wyjątkiem jest jakość wody w Narwi. Stan ekologiczny wody w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Strękowej Górze, w obszarze Dolina Biebrzy, określono dla lat 2010-2012 jako słaby (odpowiednik IV klasy), stan chemiczny dobry, a stan wód, obejmujący stan ekologiczny i chemiczny – jako zły. Trzy inne wskaźniki siedliska uzyskały ocenę właściwą (FV), co według przyjętej metodyki, mimo złej jakości wody, skutkuje oceną właściwą stanu siedliska. Źródło danych: Dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> na poziomie oceny FV w obszarze.	Źródło danych: dokumentacja PZO (2016)
31.	4038 czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>	Populacja	Utrzymanie gatunku na co najmniej 9 stanowiskach w obszarze.	Gatunek występuje w obszarze na 11 stanowiskach, w tym na 9 w granicach BbPN. Źródło danych: Raport z prac terenowych wykonanych w ramach opracowania PZO (2016).
		Siedlisko	Utrzymanie stanu ochrony siedliska w obszarze co najmniej na poziomie oceny U1 na 9 stanowiskach.	Utrzymanie dobrego stopnia zachowania cech siedliska gatunku gwarantuje m.in wznowienie/utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania wilgotnych łąk, usuwanie nadmiaru krzewów oraz podrostu drzew na stanowiskach. Źródło danych: Raport z prac terenowych wykonanych w ramach opracowania PZO (2016).

		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> co najmniej na poziomie oceny U1 w obszarze.	Perspektywa zachowania populacji oceniona na: Ocena U1 – perspektywy przeciętne, przyszłość rysuje się niezadowolająco lub niepewnie, istnieje zagrożenie, że obecny stan niezadowolający nie ulegnie poprawie. Niekorzystne zmiany w siedlisku mogą nastąpić wskutek zmian sukcesyjnych (zarastanie krzewami i drzewami polan na grądzikach, ekspansja niektórych bylin), intensyfikacji użytkowania oraz niekorzystnych warunków klimatycznych - susz i zmniejszenia się opadów (przyczyniających się do wycofywania się gatunków hydrofilnych). Zgodnie z Monitoringiem gatunków zwierząt GIOŚ oraz na podstawie danych z Raportu z prac terenowych wykonanych w ramach opracowania PZO (2016).
32.	1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Populacja	Utrzymanie stanu populacji na poziomie FV w obszarze.	W przypadku tego gatunku ocena może mieć wyłącznie charakter ekspercki ze względu na brak metodyki służącej do monitoringu tego gatunku. Ze względu na charakter występowania (tj. trudności przy definiowaniu stanowisk, rozproszone występowanie roślin żywicielskich, a jednocześnie ich powszechne zasiedlenie, na co wskazują obserwacje stadiów preimaginalnych) sytuację tego gatunku należy analizować w skali całego obszaru Natura 2000. Czerwończyk nieparek był obserwowany w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy na 60 stanowiskach. Najwięcej, bo ponad połowa rekordów dotyczy południowej części obszaru, a relatywnie

				niewiele stanowisk znaleziono w jego środkowej części. Wynika to głównie z rozprzestrzenienia potencjalnych roślin żywicielskich. Czerwończyk nieparek był obserwowany praktycznie wszędzie tam, gdzie rosły wykorzystywane przez niego gatunki szczawiu (tj. <i>Rumex hydrolapathum</i> , <i>R. crispus</i> , <i>R. confertus</i> , <i>R. obtusifolius</i> , <i>R. aquaticus</i>). Obserwacje miały charakter punktowy i nie jest możliwe wyznaczenie granic poszczególnych stanowisk Zgodnie z Monitorowaniem gatunków zwierząt GIOŚ oraz na podstawie dokumentacji PZO (2016).
		Siedlisko	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na poziomie oceny FV w obszarze.	Wzorzec występowania wskazuje na otwartą strukturę populacji gatunku, co utrudnia definiowanie granic siedlisk. Mimo zróżnicowanej sytuacji gatunku w różnych częściach obszaru Natura 2000 należy przyjąć, że stan siedliska w skali obszaru jest właściwy (FV) ze względu na szerokie rozmieszczenie roślin żywicielskich oraz rozległość potencjalnych siedlisk. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> na poziomie oceny FV w obszarze.	Parametr perspektywy zachowania gatunku w skali obszaru należy ocenić jako właściwy z uwagi na rozległość dogodnych dla gatunku siedlisk i szerokie rozmieszczenie roślin żywicielskich. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
33.	6169 przeplatka matura <i>Euphydryas (Hypodryas)</i>	Populacja	Utrzymanie gatunku na 9	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO w obszarze Natura

	<i>matura</i>		stanowiskach w obszarze.	2000 Dolina Biebrzy stwierdzono, że przeplatka matura zasiedla niektóre grądziki w części środkowej i południowej obszaru. Zupełnie nowymi i nieznanymi wcześniej miejscami występowania są stanowiska o charakterze zadrzewień i zarośli śródpolnych zlokalizowane nad Narwią poza terenem BbPN. Ocena stanu ochrony gatunku była możliwa na 9 stanowiskach występowania gatunku w obszarze Dolina Biebrzy. Źródło danych: Raport z prac terenowych wykonanych w ramach opracowania PZO (2016).
		Siedlisko	Utrzymanie stanu ochrony siedliska w obszarze na poziomie oceny FV na co najmniej 9 stanowiskach.	Utrzymanie dobrego stopnia zachowania cech siedliska gatunku uzależnione jest od utrzymania śródleśnych polan, zmniejszenia intensywności koszenia oraz opóźnienia koszenia. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> co najmniej na poziomie oceny U1 w obszarze.	Parametr perspektywy zachowania gatunku w skali obszaru należy ocenić jako niezadowolający z uwagi na narażone na intensyfikację użytkowania rolniczego stanowiska zlokalizowane poza granicami BbPN, które ponadto zajmują niewielkie powierzchnie. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
34.	1071 strzępotek edypus <i>Coenonympha oedippus</i>	Populacja	Utrzymanie gatunku na 2 stanowiskach w obszarze.	Gatunek występuje w obszarze na 2 rozległych stanowiskach zlokalizowanych w większości w granicach BbPN. Źródło danych: dokumentacja

				PZO (2016).
		Siedlisko	Utrzymanie stanu ochrony siedliska w obszarze na poziomie co najmniej oceny U1 na 2 stanowiskach.	Utrzymanie dobrego stopnia zachowania cech siedliska gatunku uzależnione jest od utrzymania otwartego charakteru siedliska. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> na poziomie oceny U1 w obszarze.	Parametr perspektywy zachowania gatunku w skali obszaru należy ocenić jako niezadowolający z uwagi na trudne prognozowanie stanu populacji w dłuższej perspektywie, ze względu na braki podstawowej wiedzy odnośnie ekologii gatunku jak również wiedzy na temat zmian liczebności tej populacji w czasie oraz zasięgu jej lokalnego występowania. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
35.	1130 boleń <i>Aspius aspius</i>	Populacja	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze.	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy bolenia stwierdzono na 3 stanowiskach spośród skontrolowanych 27: na rzece Biebrzy na stanowiskach Klewianka, Wierciszewo i Goniądz. W odłowach prowadzonych w 2021 r. w ramach opracowywania planu ochrony BbPN, bolenia stwierdzono na 2 stanowiskach: Biebrza w ok Starej Kamiennej, data odłowu 18.08.2021 r., 2 osobniki, powierzchnia odłowu 400 m ² ; rzeka Ełk, data odłowu 23.08.2021 r., 4 osobniki, powierzchnia odłowu 1000 m ² . W odłowach badawczych (metodą elektropoławu) boleń jest stwierdzany dosyć rzadko, ze względu na jego preferencje

				siedliskowe i rzadkość występowania. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016); dane BbPN.
		Stan siedliska	Utrzymanie właściwego FV stanu ochrony siedliska gatunku w obszarze.	Stan siedliska bolenia w obszarze Dolina Biebrzy jest właściwy – 3 stanowiska uzyskały ocenę FV. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
36.	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Populacja	Utrzymanie co najmniej 10 stanowisk gatunku w obszarze.	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy kozę stwierdzono na 10 stanowiskach, spośród skontrolowanych 27, zarówno w nurcie Biebrzy jak i w starorzeczach (Bednarka), kanałach (Kanał Augustowski) oraz dopływach - Jegrznia i Wissa. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Stan siedliska	Utrzymanie właściwego FV stanu ochrony siedliska gatunku w obszarze.	Stan siedliska kozy w obszarze Dolina Biebrzy jest właściwy – spośród 10 stanowisk 9 uzyskało ocenę FV, 1 U1. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
37.	1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Populacja	Utrzymanie co najmniej 10 stanowisk gatunku w obszarze.	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy piskorza stwierdzono na 10 stanowiskach, spośród skontrolowanych 27: w nurcie Biebrzy, w starorzeczach (Bednarka, Szafranki, Biebrza - Osowiec), Kanale Augustowskim i dopływach - (Brzozówka, Kosódka i Wissa). Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).

		Stan siedliska	Utrzymanie właściwego FV stanu ochrony siedliska gatunku w obszarze.	Stan siedliska piskorza w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy jest właściwy – spośród 10 stanowisk 9 uzyskało ocenę FV, 1 U1. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
38.	5339 różanka <i>Rhodeus amarus</i>	Populacja	Utrzymanie co najmniej 20 stanowisk gatunku w obszarze.	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy różankę stwierdzono na 20 stanowiskach, spośród skontrolowanych 27, zarówno w nurcie rzeki Biebrzy jak i we wszystkich starorzeczach, w Kanale Augustowskim i w większości dopływów (Brzozówka, Jegrznia i Wissa). Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Stan siedliska	Utrzymanie właściwego FV stanu ochrony siedliska gatunku w obszarze.	Stan siedliska różanki w obszarze Dolina Biebrzy jest właściwy – spośród 20 stanowisk 20 uzyskało ocenę FV. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
39.	2484 minóg ukraiński <i>Eudontomyzon mariae</i>	Populacja	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze.	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO nie stwierdzono występowania minogów w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy. W 2015 r. pozyskano informacje o występowaniu minogów w 4 lokalizacjach, w ujściowych odcinkach dopływów rzeki Biebrzy. Ponadto w 2015 r. 2 minogi były odłowione w rzece Biebrzy podczas elektropołowów prowadzonych w ramach realizacji PMŚ, na 1 ze stanowisk monitoringowych w basenie górnym Biebrzy. Przeprowadzenie oceny stanu ochrony minogów w obszarze nie było możliwe w okresie przygotowywania PZO. Wymagane
		Stan siedliska	Nie określa się.	

				jest uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, niezbędnej do oceny stanu ochrony w obszarze Natura 2000 i dobrego zaplanowania działań ochronnych. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
40.	1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Populacja	Utrzymanie co najmniej 20 stanowisk w obszarze.	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO stwierdzono gatunek w 25 z 221 skontrolowanych zbiornikach wodnych w obszarze. Zgodnie z metodyką PMŚ do uzyskania oceny FV stanu populacji niezbędne jest utrzymanie podobnej liczby stanowisk w kolejnych inwentaryzacjach. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Stan siedliska	Utrzymanie właściwego FV stanu ochrony siedliska gatunku w obszarze.	Stan siedliska traszki grzebieniastej w obszarze Dolina Biebrzy jest właściwy – spośród 25 stanowisk 20 uzyskało ocenę FV, 5 U1. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> na poziomie oceny FV w obszarze.	Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
41.	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Populacja	Utrzymanie co najmniej 50 stanowisk w obszarze.	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO stwierdzono obecność gatunku w 53 z 221 skontrolowanych zbiornikach wodnych. Przy czym nie skontrolowano wszystkich potencjalnych miejsc rozrodu kumaka. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Stan siedliska	Utrzymanie właściwego FV	Stan siedliska kumaka nizinnego w obszarze

			stanu ochrony siedliska gatunku w obszarze.	Dolina Biebrzy jest właściwy – spośród 52 ocenionych stanowisk 32 uzyskało ocenę FV, 19 U1, a 1 U2. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> na poziomie oceny FV w obszarze.	Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
42.	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i> - populacja rozrodcza	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w stanie ochrony U1 na co najmniej 5 stanowiskach w obszarze.	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO podczas odłowów przeprowadzonych latem 2012 stwierdzono obecność mopka w pięciu lokalizacjach. Łącznie odłowiono 18 osobników, w tym karmiące samice, co świadczy o rozrodzie. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Stan siedliska	Utrzymanie co najmniej oceny niezadawalającej U1 stanu ochrony siedliska w obszarze.	Stan siedliska mopka w obszarze Dolina Biebrzy jest niezadawalający, wszystkie stwierdzone stanowiska uzyskały ocenę U1. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> co najmniej na poziomie oceny U1 w obszarze.	Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
43.	1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i> – populacja zimująca	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w stanie ochrony U1 na 13 stanowiskach (schronieniach zimowych).	Podczas 2 liczeń zimowych nietoperzy przeprowadzonych w sezonach: 2011/2012 i 2012/2013 na potrzeby PZO, potwierdzono wcześniejsze informacje o regularnym i stosunkowo częstym występowaniu mopka w okresie zimowym w obszarze Natura 2000

				Dolina Biebrzy. W obszarze znajduje się 13 zimowisk tego gatunku, w tym istotne dla zachowania gatunku w kraju, jak obiekty Twierdzy Osowiec (przede wszystkim Fort I Centralny). Gatunek występuje stosunkowo licznie w obiektach fortecznych, a także zasiedla regularnie małe zimowiska (piwnice przydomowe i inne małe obiekty) na całym obszarze Doliny Biebrzy. W granicach BbPN znajduje się 6 zimowisk nietoperzy, a poza granicami parku – 7. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Stan siedliska	Utrzymanie co najmniej oceny niezadowolającej U1 stanu ochrony siedliska w obszarze.	Stan siedliska (schronień zimowych nietoperzy) w obszarze Dolina Biebrzy jest niezadowolający – wszystkie stwierdzone schronienia uzyskały ocenę U1. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> co najmniej na poziomie oceny U1 w obszarze.	Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
44.	1318 nocek łydkowłosy <i>Myotis dasycneme</i> - populacja osiadła i zimująca	Populacja	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze.	W trakcie prac inwentaryzacyjnych w ramach przygotowywania PZO potwierdzono informacje o występowaniu nocka łydkowłosego na terenie Obszaru Natura 2000 Dolina Biebrzy. W okresie zimowym stwierdzono 7 os (dane z 2013 r.) zimujących w Forcie I Centralnym Twierdzy Osowiec oraz zimowanie (w 2013 r.) 2 osobników w piwniczkach wolnostojących. Wyniki te można określić jako średnie, gdyż w najlepszych

				latach stwierdzano wyższe liczebności zimujących nocków łydkowłosych. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Stan siedliska	Utrzymanie co najmniej oceny niezadowolającej U1 stanu ochrony siedliska w obszarze.	Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> co najmniej na poziomie oceny U1 w obszarze.	Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
45.	1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze w ilości 300 rodzin bobrowych.	W ramach przygotowywania PZO przeprowadzono w sezonach 2011/2012 i 2012/2013 inwentaryzację bobra na 140,8 km głównych cieków w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy i na 259,8 km rowów melioracyjnych. Na wszystkich badanych powierzchniach zinwentaryzowano łącznie 90 rodzin bobrowych. Po ekstrapolacji uzyskanych wyników na łączną długość głównych cieków i rowów melioracyjnych w obszarze liczebność populacji bobra w obszarze Natura 2000 Dolina Biebrzy PLH200008 oszacowano na 350 rodzin bobrowych, 1 300 osobników. Bobra należy uznać za gatunek liczny w obszarze. Ślady obecności bobrów, jak również bezpośrednie obserwacje poszczególnych osobników w terenie sugerują, że zwierzęta zasiedliły większość potencjalnego siedliska. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).

		Stan siedliska	Utrzymanie oceny właściwej FV stanu ochrony siedliska w obszarze.	Wielkość i jakość siedliska jest odpowiednio dobra dla długotrwałego przetrwania gatunku. Nie obserwuje się negatywnych zmian w populacji i siedlisku. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> na poziomie oceny właściwej FV w obszarze.	Zachowanie populacji gatunku na obecnym poziomie liczebności w perspektywie najbliższych 10-20 lat jest niemal pewne. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
46.	1355 wydra <i>Lutra lutra</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na poziomie oceny właściwej FV (zagęszczenie populacji na poziomie ≥ 2 os/10 km).	W ramach przygotowywania PZO w sezonie 2011/2012 na badanych transektach wzdłuż głównych cieków obszaru Natura 2000 Dolina Biebrzy, o łącznej długości 140,8 km, tropy i ślady wskazujące na obecność wydry stwierdzono na odcinkach o łącznej długości 38 km. Na podstawie istniejących danych nie da się ocenić liczebności tego gatunku w obszarze Natomiast w granicach BbPN wielkość populacji wydry w 2021 r. oszacowano na 90 osobników (dane własne BbPN). Zgodnie z Monitoringiem gatunków zwierząt GIOŚ (Makomaska-Juchiewicz i Bonk 2015) oraz na podstawie dokumentacji PZO (2016) i danych BbPN.
		Stan siedliska	Utrzymanie oceny właściwej FV stanu ochrony siedliska w obszarze.	Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> na poziomie oceny właściwej FV	Gatunek występuje nad większością cieków obszaru Natura 2000. W chwili obecnej brak jest istotnych negatywnych oddziaływań na

			w obszarze.	siedlisko i populację wydry w obszarze. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
47.	*1352 wilk <i>Canis lupus</i>	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze na poziomie oceny właściwej FV (Zagęszczenie populacji [N/100km ²] na poziomie >2,5/100 km ² , liczba watah [N/100km ²] na poziomie oceny >0,5/km ²).	Inwentaryzację wilka przeprowadzono w całym obszarze Doliny Biebrzy w latach 2007-2010. Całoroczny zbiór informacji potwierdzających występowanie wilków wykazał obecność drapieżników w całym obszarze Doliny Biebrzy. Łącznie zinwentaryzowano 3-4 watahy w części środkowej i południowej obszaru oraz 3 w części północnej. Liczebność wilków w obszarze oszacowano na 30-35 osobników. Wilki występujące w obszarze Doliny Biebrzy są częścią większej populacji zasiedlającej obszar północno-wschodniej Polski. Badania genetyczne wykazały, iż wciąż występuje wymiana genów pomiędzy drapieżnikami zasiedlającymi Dolinę Biebrzy i inne obszary północno-wschodniej Polski. Dolina Biebrzy stanowi ważny korytarz ekologiczny scalający i zapewniający wymianę osobników pomiędzy subpopulacjami wilków zasiedlającymi obszary zlokalizowane na północ (Puszcza Augustowska, Borecka i Romincka) oraz południe (Puszcza Knyszyńska i Białowieska) od Doliny Biebrzy. Badania genetyczne wykazały, iż wilki występujące w północno-wschodniej Polsce (w tym w Dolinie Biebrzy) stanowią populację źródłową dla wilków zasiedlających obszary położone na zachód od Wisły. Dodatkowo Dolina Biebrzy jest jednym z nielicznych miejsc w Polsce, gdzie wilki

				oprócz terenów leśnych użytkują obszary otwartych bagien oraz jedynym miejscem, gdzie wilki intensywnie polują na łosie. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016). Parametr zgodnie z Monitoringiem gatunków zwierząt GIOŚ (Makomaska-Juchiewicz 2010).
		Stan siedliska	Utrzymanie oceny właściwej FV stanu ochrony siedliska w obszarze.	Ogólny stan zachowania siedliska pod kątem wymagań wilka w Dolinie Biebrzy jest właściwy (FV). Zarówno dostępność preferowanych przez wilki środowisk (las, tereny otwartych bagien), jak i bazy pokarmowej (dzikie ssaki kopytne) utrzymuje się na właściwym poziomie. Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
		Perspektywy zachowania	Utrzymanie parametru <i>Perspektywy zachowania</i> na poziomie oceny właściwej FV w obszarze.	Źródło danych: dokumentacja PZO (2016).
48.	1361 ryś euroazjatycki <i>Lynx lynx</i>	Populacja	Utrzymanie obecności gatunku w obszarze.	Gatunek nie inwentaryzowany w trakcie opracowywania PZO dla obszaru Natura 2000 Dolina Biebrzy. W granicach obszaru występuje 4-5 os. Od 2016 r. w basenie dolnym doliny Biebrzy regularnie obserwowana jest samica z kociętami (dane BbPN).
		Stan siedliska	Brak oceny dla parametru.	

Literatura:

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Biebrzy PLH200008.2016.

Mróz W. (red.) 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa.

Mróz W. (red.) 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa.

Mróz W. (red.) 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa.

Mróz W. (red.) 2015. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część IV. GIOŚ, Warszawa.

Makomaska-Juchiewicz M. (red) 2010. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa.

Makomaska-Juchiewicz M, Bonk M. (red.). 2015 Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część IV. GIOŚ, Warszawa.

Raport z monitoringu stanu ochrony skalnicy torfowiskowej i lipiennika Loesela w basenie górnym doliny Biebrzy w latach 2020-2021, dane BbPN.